

DE RIDDER

Een wankel evenwicht

DE RIDDER

Een wankel evenwicht

BRAM DEHOUCK

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Tekst: Bram Dehouck

Omslagfoto: Johan Jacobs

Omslagontwerp: Whitespray

Vormgeving/Opmaak: Studio Lannoo i.s.m. Mediactief

De Ridder is een coproductie van VRT en Eyeworks.

Het boek is gebaseerd op de tv-reeks.

Als u opmerkingen of vragen heeft, kunt u contact nemen met onze redactie:
redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt en één, Brussel, 2013

D/2013/45/149 – NUR 332

ISBN: 978 94 014 0878 3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

DEEL I

SCHULD

*‘In dit land ben je schuldig tot bewijs van het tegendeel.
En zeker tegenover de pers.’*

Jan Ravenakkers, advocaat
De Ridder, Aflevering 1

1

Helena De Ridder kon zich duizend leukere plaatsen inbeelden dan de grauwe steeg die ze in liep. Een zacht bed, een warm bad. Of, met voorsprong, een ligstoel op een zuiders strand. Maar voor veel mensen is niets zo aantrekkelijk als een politielint. Zelfs om halfacht 's morgens kleefden ze eraan, de kou verbijtzend in de hoop op een beetje spektakel.

'Excuseer', fluisterde Helena tegen onbekende ruggen die pas weken als ze haar badge van het parket liet zien.

'Wat is er gebeurd?' vroeg een man.

'Een lijk gevonden?' probeerde een vrouw.

Geroezemoes steeg op. Helena zweeg. Eenmaal voorbij het blauw-witte lint maakten de parfums van de toeschouwers plaats voor de vochtige geur van rottigheid en ontlasting. In deze troosteloze steeg, waar verwaarloosde werkmanshuisjes tegen een oude loods aanschurkten, hing nog iets anders, iets ondefinieerbaars. Ze herkende het van de hangar waar ze een drugsdode vonden, van de groezelige hotelkamer vol bloed, en van elke andere plaats waar ook de dood aanwezig was.

Maar het bracht haar vooral terug naar de eerste keer dat ze met de dood was geconfronteerd. Als advocate bij het kantoor van Jan Ravenakkers had ze op het parkeerterrein van begeleidingstehuis De Bijterkes de laadbak van een 4x4 geopend en in de ogen van een stervende jongen gekeken. Youri Talloen. De naam die ze nooit zou vergeten.

Een pijnlijke kramp trok door Helena's maag. Toen agent Tony Laeremans haar vanochtend belde, wilde ze net ontbijten. Maar ze kon geen hap meer door haar keel krijgen vanaf het moment dat ze hoorde wat hij had gevonden. Het beeld van Youri's polsen waar het bloed uit gulpte terwijl ze het met haar sjaal probeerde te stelpen, had zich in haar hersens vastgezet. Ze voelde haar benen slap worden. Niet aan denken, Helena. Niet nu. Dit soort zaken zou nooit wennen, maar dat wilde ze niet laten merken. Ze richtte haar aandacht op de politieman die bij twee stadsarbeiders stond. Verderop was een tweede agent in de weer om de plaats af te sluiten.

'Tony!'

De agent draaide zich naar haar toe. Hij had het postuur van een knuffelbeer, en zijn grote, donkere ogen wekten vertrouwen vanaf de eerste seconde; hij zou een goede wijkagent geweest zijn. Tony kwam op haar afgestapt, met de stadsarbeiders in zijn kielzog.

'Je hebt weer veel bekijks, hoe doe je dat toch elke keer', lachte ze, met haar duim wijzend naar de mensen achter zich.

'Waar een lijk ligt, volgen de gieren', zuchtte Tony.

Bij het woord lijk huiverde ze.

'Onderschat je natuurlijke charisma niet', zei Helena, en toen ze de plotse blos op zijn wangen zag, voegde ze er vlug aan toe: 'Waar is de hoofdinspecteur?'

'John Verbruggen is op komst.'

'Op komst?' Ze trok haar wenkbrauwen op. 'Goed, je hebt wat voor me?'

‘Menselijke resten. Gevonden door Didier Denys en ...’

Een blik op zijn notitieblokje.

‘Freddy Wellens’, vulde de oudste van de twee stadsarbeiders aan, een klein mannetje met diepe groeven in zijn gezicht. In zijn ogen blonk een kwajongensblik. Voor hij zijn hand naar haar uitstak, veegde hij hem af aan zijn werkbroek. Terwijl zijn ruwe vingers haar hand schuurden, voelde ze de verwarring die ze zo vaak merkte als ze ter plaatse ging. Bij een procureur stelden mannen zich geen vrouw voor, zeker geen roodharige van ergens in de twintig.

‘Ik heb ze gevonden, mevrouw’, zei hij.

Hij liet een pauze vallen, alsof hij wachtte op een complimentje.

‘Goed gedaan, Freddy. Vertel eens.’

‘We waren gisteren begonnen met de put te graven. Om de leidingen te controleren. Vanochtend was ik nog maar twee spadesteken ver toen ik plots iets zag. “Hé, dat lijken wel beenderen”, zei ik tegen Died. Lacht die mooie meneer me gewoon uit. Hij dacht dat ik spoken zag.’

Didier grinnikte. Van onder zijn muts piekte zwart krullend haar. Hij keek Helena iets te lang aan, zijn hoofd een beetje schuin. Hij wreef zijn hand door de nonchalante stoppelbaard die hij waarschijnlijk elke ochtend zorgvuldig trimde. Traag viste Didier een sigaret uit zijn borstzak. Even verdween zijn gezicht in een rookwolk.

‘Maar ik groef verder’, zei Freddy, ‘en ik vond er steeds meer. Het wáren botten, hé, Died?’

Didier knikte. ‘Echte knoken, Freddy.’

‘Waar is die put?’ vroeg Helena.

‘Komt u mee, mevrouw.’ Met brede passen wandelde Freddy naar een kuil.

‘Hierzo.’

Helena ging naast hem staan. In de put stond een scheefgezakte schop, in een plasje bruinig sop dreven twee peuken.

‘Waar zijn ze?’

Freddy glunderde.

‘We hebben ze voor u netjes aan de kant gelegd.’

‘Jullie hebben wat...?’ Helena’s stem schoot de hoogte in.

Freddy beende triomfantelijk naar een hoopje botten. Helena beet op haar tanden. Ze ontspande toen ze de beenderen zag. In de resten was niets menselijks meer te herkennen. Er was geen koud vlees, geen bloed of een opengesneden ader. De spanning trok uit haar schouders, ze kon de lucht weer wat dieper in haar longen zuigen, en de knoop in haar maag verdween. Meer nog, het hongergevoel kwam terug.

‘De schedel hebben we nog niet,’ zei Freddy, alsof hij straks opnieuw de put wilde induiken om verder te graven, ‘maar dit lag er wel.’ Uit zijn broekzak haalde hij een autosleutel tevoorschijn.

‘Een Volkswagen’, fluisterde Helena terwijl ze het ding in haar hand omdraaide.

‘Aan de sleutel te zien een model van de jaren stilletjes’, zei Freddy. ‘Misschien wel een oldtimer.’

Hij genoot van dit moment, van deze rimpeling in de monotone stroom van putten graven, leidingen controleren en putten dichtgooien. Er was een lijk. Een verhaal. Dit kwam in de krant, misschien zelfs op tv. Wie weet met een foto of een quote van hém. Helena beeldde zich in hoe hij zich vanavond aan de toog door zijn vrienden liet trakteren en over zijn vondst vertelde, over de mensen achter het politielint en *het mevrouwetje* van het parket.

Ze leidde Tony mee aan zijn arm, uit de buurt van Freddy, die glimlachend een sigaret rolde.

‘Alleen het labo mag nog bij die put komen.’

Tony knikte.

‘Heb je het DVI-team al verwittigd om de resten te identificeren?’

‘Ze zijn onderweg.’

‘En waar blijft Verbruggen? En wetsdokter Van Meerbeeck? Die heb ik ook al een eeuwigheid geleden verwittigd.’

Helena kauwde op haar onderlip. Achter het politielint was het een komen en gaan, de nieuwsgierigen wisselden elkaar af. In de massa probeerde journalist Peter Calle haar aandacht te trekken. Toen hij merkte dat ze hem negeerde, begon hij foto’s te maken. Verderop hief een man het lint op en kwam naar hen toe. Haar maag maakte een knorrend geluid.

‘Dag Helena’, hijgde Verbruggen, zijn gezicht gloeiend rood. ‘Ik kom van de andere kant van de stad. Het verkeer ’s morgens, het is een hel.’ Met zijn handen op zijn knieën probeerde hij op adem te komen.

‘Geen probleem, John’, zei Helena. ‘Ik kom ook van daar, ik weet wat het is.’

Hij ademde diep in en uit en wreef het zweet van zijn voorhoofd.

‘Mijn excuses, waarmee kan ik je van dienst zijn?’

‘Is er een bakkerij in de buurt?’ vroeg Helena.

Verbruggen keek verward op.

‘Wat verder in de straat, denk ik.’

Helena haalde een briefje van tien euro uit haar portefeuille en duwde het in zijn handen.

‘Kun je een paar boterkoeken voor me scoren?’

2

De manier waarop de auto uit de bocht kwam, voorspelde weinig goeds.

De motor brulde, de banden piepten, de koplampen schenen fel in de vroege ochtendschemering. BMW’s deden Levi Pelckmans aan roofdieren denken. Haaien, hyena’s, het soort dat altijd hongerig is naar een prooi. Het was geen bedrijfswagen. De directie reed met Volvo’s, het middenkader en de verkopers met Kia’s. Het merendeel van het gewone werkvolk kwam met de bus of de fiets.

Toen Levi in de vroege ochtend was komen aanrijden op zijn brommertje, deed het hem pijn de bedrijfspoort gesloten te zien. Het beeld klopte niet: op dat uur moest de nachtploeg

naar buiten komen gewandeld, grapjes uitwisselend met de ochtendploeg. Maar het was akelig stil.

Levi had modernisering en meegemaakt, fusies, overnames en expansies, maar dit nog nooit. De afgelopen jaren had hij wel gevoeld dat de afstand tot de directie was vergroot, dat er stilletjes aan een logica van winstmaximalisatie was ontstaan. Hoe kon het ook anders als het bedrijf in handen viel van een internationale investeringsmaatschappij en de Belgische directie door de jaren heen vervangen was door buitenlandse managers? Hoe konden zij voeling hebben met de medewerkers of het bedrijf, en het land waar het gevestigd was? Alleen de dollars en de aandeelhouders telden.

En daarom was het terrein leeg, gehuld in duisternis. Een bevreemdend gezicht. Het bedrijf waar hij al twintig jaar werkte, was altijd winstgevend geweest. De winst was de laatste jaren geslonken, maar was dat niet normaal tijdens een wereldwijde economische crisis? Konden de aandeelhouders niet net als de werknemers op hun tanden bijten en een beetje inleveren in afwachting van betere tijden?

Toen Levi zijn brommer aan de ketting legde – hij deed het zonder nadenken, uit gewoonte - gooiden Charlie en Youssef net een nieuwe pallet op het vuur. Allebei droegen ze een plastic vakbondshesje.

‘Ha, Lepel, kom mee vuurtje stoken’, riep Charlie terwijl de dikke, grijze rook nog voller werd. Wanneer ze precies begonnen waren hem Lepel te noemen, wist Levi niet meer. Maar

hij onderging het met plezier; een bijnaam was een teken van genegenheid, had hij ooit gelezen.

‘Jij hoeft maar naar een pallet te kijken en hij vliegt al in de fik’, zei Levi terwijl hij de mannen de hand schudde. Charlie lachte smakelijk en klopte Levi op de schouder.

‘Als het aan mij lag, stond de hele boel hier in lichterlaaie.’

Een typische uitspraak voor Charlie Williams, die meer dan eens bij een betoging werd opgepakt omdat hij het niet kon laten de politie uit te dagen. Bankiers bleven beter binnen als Charlie hun kantoor passeerde. Zelf weet hij zijn ontvlambare karakter aan zijn Engelse roots. Zijn grootvader, afkomstig van een armoedige familie uit Liverpool, bleef na de bevrijding in België hangen aan de arm van ‘de heetste chick uit het dorp’, zoals Charlie het zelf zei. Regelmatig ging Charlie op bezoek bij zijn familie in Liverpool, een stelletje hooligans dat een miserabel leven leidde in een achterstandsbuurt. Maar er klonk trots in zijn stem als hij over hen praatte, en het was moeilijk uit te maken of Charlie zijn afkomst gebruikte als een flauw excuus om herrie te stoken, of dat het geweld voor hem en zijn familie echt de manier was om zich af te zetten tegen een maatschappij die op hen neerkeek. Dat Charlie niet in de problemen terechtkwam, had hij in grote mate te danken aan Youssef. Ook hij hield van de actie, maar hij kon de situatie beter inschatten. Als het te heet dreigde te worden, nam het gezond verstand het over, misschien omdat hij drie kindermonden te voeden had, en ook twee neven en een broer bij het bedrijf werkten.

‘Zitten die niet beter in een ton?’ Levi wees naar het brandende hout. Youssef haalde zijn schouders op.

‘De jongens van de nacht zijn ermee begonnen.’

Levi knikte.

‘Hoe was het vannacht?’

‘Verdomd koud, zeiden ze. En saai. Niets gebeurd.’

Youssef wreef in zijn handen en warmde zich aan het vuur.

‘Verdomme!’ De vloek kwam van achter hen.

Aan de omheining klungelde Olle met een spandoek.

Blijf van ons gelt af, stond erop.

‘Kan je hulp gebruiken?’ vroeg Levi.

‘Ik krijg ’m er niet goed aan’, zei Olle. Nadat Levi hem hielp om het spandoek vast te maken, zette Olle tevreden twee stappen achteruit.

‘Wat vind je ervan? Heb ik de hele avond aan gewerkt.’

‘Mooi’, zei Levi.

Ze bleven even staan kijken. Toen zei hij: ‘Heb je de stift bij je waarmee je het schreef?’

Olles gezicht betrok.

‘Nee. Staat er een fout op?’

‘Een kleintje.’

‘Verdomme!’, riep Olle nog eens. Hij zuchtte. ‘Doe ik eens iets zelf, is het verkeerd.’

‘Ah’, zei Charlie, die erbij was komen staan, ‘het is de intentie die telt.’

‘Intentie?’ vroeg Olle.

‘De goede bedoeling’, zei Charlie, ‘het is belangrijker je best te doen dan het juist te hebben.’

‘En ik heb ook weleens moeite met de dt-regel’, grinnikte Youssef.

Het gezicht van Olle klaarde op, alsof hij tot een plots inzicht kwam.

‘O, wacht even’, zei hij, zijn rechtervuist in zijn linkerhand slaand, ‘het moet *blijft* zijn, hé? *Blijft* van ons geld af!’

Youssef, Levi en Charlie barstten in lachen uit, Olle deed na enige aarzeling mee. Net op dat moment stopte een oude, grijze Ford. Christian Bordelis, de hoofdafgevaardigde, wrong zijn twee meter lange lijf uit de autostoel. Zijn ruggenwervels kraakten toen hij zich uitrekte.

‘De koffie en de soep zijn er, jongens!’

Hij keek naar het spandoek, streek met zijn hand door zijn golvende, grijze haar en zei: ‘Dat heb je goed gedaan, Olle.’

‘Ja,’ zei Olle, ‘maar het moet *blijft* zijn in plaats van *blijf*.’

Christian schudde het hoofd. ‘Nee, hoor, zo is het helemaal goed.’

Hij opende de kofferbak en haalde er twee grote kannen uit. Hij hield de eerste omhoog, kijkend naar Youssef.

‘Tomatensoep zónder balletjes.’ Youssef knipoogde tevreden. Dan stak Christian de tweede omhoog. ‘En koffie. Extra sterk. Er ligt melk en suiker in de auto. Olle, help jij even met de bekertjes?’

Charlie en Youssef applaudisseeden. Olle haastte zich naar de auto en deelde bekertjes uit.

Ze dronken koffie. Ze dronken soep. Er gebeurde niet veel. Levi maakte foto's. Bij het vuur. Aan het spandoek. Met omhooggestoken bekertjes koffie of soep. Hij maakte ook een filmpje toen Charlie Engelse liedjes begon te zingen. Er kwam een Poolse vrachtwagen. Na enkele luide verwensingen van de chauffeur dat hij zijn vracht niet kon leveren, vertrok hij toeterend. Kort daarna verscheen een Nederlandse vrachtwagen. De trucker dronk koffie en ging lachend mee op de foto. Daarna niets meer.

Wat een verschil met gisteren, toen de radio, de tv en de kranten in de rij stonden om Christian te interviewen. Charlie, Youssef, Olle en Levi stonden op de achtergrond te kijken hoe hij vertelde over de ontslagen, het brugpensioen, de looninlevering, over de gebroken beloftes en de halve waarheden van de directie. Christian bezat het talent om zaken helder uit te leggen, zelfs voor de camera leek het alsof hij een praatje met de buurman maakte.

Gisteren kwamen allerlei collega's langs om hen te steunen. Toen familie en vrienden hem achter de rug van Christian op het tv-journaal zagen, regende het sms'en. Maar dit was dag twee, behalve zij was er niemand. Ze verwachtten geen cameraploegen, geen collega's met soep of pils, geen bemoedigende berichtjes. Ze konden alleen maar praatjes maken, de koude uit hun voeten stampen en zich warmen aan het vuur.

Tot nu. In rechte lijn naar de stakerspost trok de BMW op.

'Hola', zei Charlie, opgeschrikt door de motor die hoorbaar over zijn toeren ging. Youssef, Christian en Olle keerden zich

naar het geluid toe. De ochtendzon, weerkaatsend in de voorruit, maakte het gezicht van de bestuurder onzichtbaar.

‘Wat is dat voor een idioot’, fluisterde Youssef.

Niemand antwoordde. Olle deinsde achteruit.

De auto ging in de remmen. De stank van smeulend rubber drong door de rook van de brandende pallets. De motor brulde nog één keer en viel dan tikkend stil. Het portier aan de bestuurderskant ging open. De jonge man die uitstapte, droeg een strak jasje boven een T-shirt, een donkere broek en schoenen die er duur uitzagen. Zijn zonnebril had hij in zijn halflange blonde haar geschoven, dat krullend tot op zijn schouders viel. Zijn brede kaken vermaalden een kauwgum.

Levi kon de man niet plaatsen. Hij leek te jong om een gerechtsdeurwaarder te zijn. Te gekikt voor een journalist. Was hij een advocaat?

‘Doe de poort open’, zei de man.

Het was er zó eentje.

Levi zag ze altijd met enig medelijden aan, de jonge honden, vers van de schoolbanken, die zich wilden bewijzen door aan een verschroeiend tempo te werken, desnoods ten koste van collega’s bij wie alles wat trager ging. Naïviteit verwarren met werklust, het was een jeugdsonde. Wat kon deze jongen nog bereiken? Een promotie van niets en een burn-out. Levi stak zijn handen in zijn jaszakken. Charlie en Youssef stapten op de BMW toe.

‘Een bediende’, zei Charlie. ‘Typisch.’

Christian kwam er tussen.

‘We zitten allemaal in hetzelfde schuitje, arbeiders én be-
dienden.’

Hij richtte zich tot de jongeman.

‘Wat is er aan de hand?’

Levi kon de jongen nog altijd niet plaatsen. Hij herken-
de hem niet van de pasfoto’s in het personeelsblad, waar de
nieuwe collega’s altijd kort werden voorgesteld. Foto, naam,
leeftijd, burgerlijke staat, hobby’s. Levi speelde met de came-
ra in zijn jaszak.

‘Ik wil naar binnen. Jullie kunnen me niet verhinderen te
werken’, zei de jongen. Hij spuwde zijn kauwgom uit.

Charlie balde zijn vuisten. Youssef liet een denigrerend lach-
je horen.

‘De poort blijft gesloten tot we een akkoord hebben met de di-
rectie’, zei Christian kalm. ‘Tot dan gaat er niets binnen of buiten.
Geen leveringen, geen afgewerkte producten, geen werknemers.’

‘Zo is het,’ zei Charlie, ‘kan-toor-klerk.’

Christian gaf de jongen een pamflet.

‘Heb je dit niet gekregen? Er staat wat uitleg op, en de vraag
om thuis te blijven. Misschien kun je dat maar beter doen.’

De jongen verfrommelde het blad zonder er een blik op te
werpen, keek de drie mannen een voor een aan en gooidde de
prop voor Christians voeten.

‘Wie denken jullie dat jullie zijn?’ Hij wees naar Christian.
‘Wie vertegenwoordig jij, ouwe? De luiards en de lanterfan-
ters. De mannen die alleen maar aan hun brugpensioen den-
ken, die de band stilleggen zodra hun iets niet zint. Logisch

dat de bedrijven het beu zijn en naar andere landen vertrekken. En wie draait daarvoor op? De jongeren die willen werken! Die een carrière willen opbouwen.'

'Een carrière!' Charlie draaide zich lachend naar Olle, die van achteren het tafereel bezorgd gadesloeg.

'Dat is iets wat jij niet kent, dat begrijp ik maar al te goed', zei de jongen. 'Je kunt het woord niet eens spellen. Je zit al in een vuilniszak, ga nu maar gewoon bij het afval staan. Waar je thuishoort!'

Charlie hief zijn arm op, maar Youssef hield hem tegen.

'Ga naar huis, jongen', zei Youssef. 'Het stinkt hier. Mama moet je luiert verversen.'

Christian stak zijn armen omhoog in een verzoenend gebaar.

'Jongens, alsjeblieft. Stop ermee.'

'Jij, ouwe, maakt nu die poort open.'

De jongen wees naar de poort, dan gleed zijn blik naar het spandoek. Een spottende grijns verscheen op zijn gezicht. Hij lachte kort.

'Welke mongool heeft dat geschreven?'

3

'Dit dijbeen is van een man.'

Van Meerbeeck zat geknield bij het hoopje botten en keek met uitpuilende ogen naar Helena op. Het vel zat te strak over zijn hoofd gespannen, alsof het elk moment kon openbarsten